

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ამას წინად ჩვენ საუბარი გვქონდა
ძკითხველებთან იმ უცნაურ კანონ-
მდებლობის შესახებ, რომელსაც ამ
უბად ადგილი აქვს რუსეთში. ჩვენ
ვნახეთ, რომ განმაახლებელ კანო-
ნების ნაცვლად აჩქარებით გაჰყავთ
ძველი დამახინჯებული კანონ-წესე-
ბი, როგორიც, მაგალითად, არის
აწინდელი საერობო ან საქალაქო
დებულება. სხვათა შორის აღნი-
შეთ, რა ბედი ეწია საქალაქო თვით-
მართველობის შემოღების საქმეს პო-
ლონეთში. სახელმწიფო საბჭომ ის
უმსგავს და ღუბრირი საქალაქო
დებულებაც-კი ვერ გაიმტეტა პოლო-
ნეთისათვის, რომელიც ახლა რუ-
სეთში მოქმედობს და რომლის გა-
დაკეთება აუცილებელ საჭიროებად
არის აღიარებული უკვე კარგა ხანია.
- ვა არ მოაძიეოთ რომ არ ვა ვა არ

ამ გარემოებას, როგორც ჰეტერ-
ბურგის გაზეთები გადამგვცემენ,
დიდი შთაბეჭდილება მოუხდენია პო-
ლონელ საზოგადოებაზე. რასაკვირ-
ველია, პოლონენითის უფრო პრო-
გრესიულმა და დემოკრატიულმა
ელემენტებმა კარგად იციან, რომ
არავითარ იმედის დამყარება არ შეიძ-
ლება რუსეთის სვე-ბედის დღვენ-
დელ გამგებლებზე, რომ ამათი ერთ-
ერთი წარმომადგენელი და მთავარი
მებაირახტრე—სახელმწიფო საბჭო—
არა-თუ პოლონენეთს, არა-თუ გინა-
პირა ქვეყნებს, თვით ცენტრსაც არ
მიანიჭებს არაფერს ისეთს, რასაც
განახლების ხასიათი ექნება. ამიტომ,
პოლონელ ხალხს, პოლონელ დემო-
კრატიულ საზოგადოებას არაფრად
გაუკვირდებოდა სახ. საბჭოს საქციი-
ლი ისეთ,—შედარებით მცირე მნი-
შვენელობის,—საქმეშიაც კი, როგო-
რიც არის საქალაქო თვითმართვე-
ლობის შემოღება. სამაგიროდ იქ-
დები გაუტრუვებია, თურმე, და დიდი
აღელვება მოუხდენია ამ ფაქტს პო-
ლონელთა ზომიერ და კონსერვა-
ტიულ წრეებში,—იმ წრეებში, რო-
მელნიც ოფიციალურად ჰქმართვენ
დღეს პოლონელთა ეროვნულ საქმეს.
ამ წრეებში, თუმცა ბევრად არა,
მაგრამ მაინც იყო და არის კიდევ
იმედი რუსეთის მმართველ ჯგუფე-
ბზე და დღვენდელ უმრავლესო-
ბაზე. პოლონელ საზოგადოების
ეს ნაწილი ჰქიმერობს, რომ რუ-
სეთის ზინაურ პოლიტიკის დღვენ-
დელი სულის ჩამდგმელი შეიწყნა-
რებენ უბრალო კეშმარიტებას, რომ
არ ღირს პოლონელთა შევიწროება
ისეთ მცირე საქმეებში, როგორც
არის აღილობრივი საქალაქო ან
საერობო თვითმართველობა, რომ
მცირე დათმობით არაფერი არ და-
შავდება და, პირიქით, რამდენადმე
ამ განაპირა ქვეყნის გულის მოვე-
ბაც შეიძლება. სხვათა შორის დიდ
იმედს ამყარებლნენ დღვენდელ სა-
ერთაშორისო მფობარეობაზე, რო-
მელიც დიდათ გაძნელებული და

გაკვრით არჩილ ჯორჯა- ძის მოღვაწეობის შესახებ

მხეტი წლის განმავლობაში ცხოვ-
რება უკვე აღარ ეტევა ამ კალა-
პოტში და მე-60 წლებში გა-
მოდის „თერგდალულთა“ თაობა,
ილიას მეთაურობით, რომელთაც
უკანქსენელად გამოეკამათ „მამათა“
თაობა ორბელიანის პირით. ამ თა-
ობის მოღაწეობის ხანაში ჩაისახა,
რუსულ „ნაროლნიკების“ გავლენით
ამის მსგავსი მიმართულება. შემდეგ
გამოდის ეგრედ წოდებული „მესამე
დასი“ მარქსის სკოლისა. ამ უკანას-
კნელ თხუთმეტი წლის განმავლობა-
ში ისახება, ირკვევა და იზრდება ნა-
ციონიალ-პოლიტიკური და დემო-
კრატიული მიმართულება სოც.-ფე-
დერალისტთა მოქმედებაში. ერთი
სულის ჩამდგმელთაგანი იმ მიმართუ-
ლებისა, რომელიც ჩევნი ერის მთე-
ლი საუკუნის საზოგადოებრივი
ცხოვრების ნაყოფია და რომელიც
აღმოცენებულია საერთოდ საზოგა-
დოებრივ და სახელმწიფოებრივ ეკო-
ლიურის ნიადაგზე, არჩილ ჯორჯა-
ძეა. ჯორჯაძის მოღაწეობის გათვა-
ლისწინება, მისი აზრთა მიმდინარე-
ობა ისტორიაა ჩევნი ერის სოცია-

ურ-ჰოლიტიკურ კითარებისა. იგი
ტორიია ამ თხუთმეტი წლისა, რო-
ესაც რუსეთის კველა ერი არაჩვე-
ლებრივად გრძნობდა.
თუ „არც ერთი აზრი და მიმარ-
ტლება, ცხოვრების სიღრმეში ჩა-
ტული და ამ სიღრმიდან გარედ გა-
სული და აღმოცენებული არ
არგება სამუდამოდ“, როგორც
მობდა თითონ არჩილი, თუ „შეუ-
ფერებელია დამარხვა იმ აზრებისა და
მიმარტულებისა, რომლის დღე-
სასელობასა და ცხოველმყოფელო-
ბება დამოკიდებული მთელი ერის
ცოცხლე“, არც ის აზრები და ის
მარტულება გაჰქრება, რომლის
თონპაგნდას შეალია არჩილმა თა-
სი სიცოცხლე.

რა თქმა უნდა, ყოველივე ახალი
არი, ახალი მიმართულება იმდენა-
და ახალი, რამდენად იგი უფრო
კვევა, უფრო ღრმავდება და აშკა-
ვდება. შეუძლებელია გადაწყვე-
თ გავმიჯნოთ ერთმანეთისაგან
რა ერთი-მეორეს მოწინააღმდეგ
ა გამომცვლელი მიმდინარეობა
რის ცხოვრებაში და ვსთქვათ: აი
ხანიდან ახალი იწყებათ. ყოველს
აღს ფეხსვები ძველში აქვს, იგი
ომლიკური დასკვნა წინამორბედი-
თ, და არა ჩნდება თავისთავიდ, და-
უკიდებლად, ეს იარახთ.
არჩილ ჯორჯაძე, რომელმაც ანა-
კისტული მიღებილებით შემოდგა
ენი საქართველოში, თვით ეროვ-
ნებას, ეროვნულ საკითხესაც ანარ-
ისტული საზომით უახლოვდება.
ავდაპირველად იგი სკოლობს მე-
ნიერების კვლევით ისარგებლოს,
უნივერტინისაგან აღნიშნულ ფაქ-
ტებს დაემყაროს და საფუძველი მო-
ქებნოს თვით ეროვნებას. იგი მკედ-
ება მორგანის თეორიის და სა-
ელმწიფოს აღმოცენების ხანამდე,
ზოგადოებრივ ცხოვრებას იგი თან-
ტიკისათვის; იგი საუკუნეთა გ-
ლობაში ამ ორ ფორმის ბრ-
ძედავს; მისთვის ესენი ერთ-
რის მოწინააღმდეგება ცნებაა.
რგუნა თუ არა ერთი ტიპი სა-
დოებრივ ცხოვრებისა, სახელ-
გვარისა (პირვანდელი კო-
მი), განმტკიცდა მისი მე-
მოწინააღმდეგებები ტიპი, სახელმ-
კერძო საუკუნებაზე აშენ-
პოლიტკური ორგანიზაცია.
თანავე კანონმა გამოსცვალა
თი. არჩილი ამ ნიადაგზე
ეთანხმება ბ. ნ ჯავახიშვილს,
ლიკ თანახმად იელინეკის სა-
წიფოებრივი თეორიისა, რ-
მიხედვით უსახელმწიფო იგრვე-
რეულო წყობილებაა, სხვანაირ-
დაგზე სდგას. საგვარეულო წ-
ლებაში უკვე არსებობს სახე-
ფუ. აქ ერთმანეთს ედავება
სოფლმნედველობა, სახელმწი-
რივი, არქიული და ანტისახე-
ფოებრივი, ანარქიული.
ეროვნებაც, ჯორჯაძის შე-
ლებით, მხოლოდ და მხოლ-
ხელმწიფოს საშოში ჩნდება.

ինյուլ սայմուն ճամգուցուլու ճամ-
ու քըմուրաւրա արուս, հռամ, սա-
ս սայմու առ օյեցա պուրաւ տու
ած հրոցունաւ մուշտ սրուցեցնուլու,
լուս ժրութա շնչա հայեարուս
ո զարկցուլ Յրոցրու սուլ նա-
յ յրուսաւ. Յուլունցուտուս սուցու-
յշրու ձարւրա յրոցնուլու նու-
յ սեցաւ լա, յէցու արաս, ոցո
լոյցն մուսաւալնու մունինաց Յու-
ս լայերաս լա յրուս Շինամեծօրո-
ս յրոցնուլ ծրմռլա մո. իշեն
մեծոծու, հռամ Յուլունցուտուս ծոյր-
ուլու կլասցի լա յլութեն թիցի
լայտմուցի Շինամեծօրունամաս
այմենի քըմուրաւրաս; մացրամ
սայսրաւուցի լա սացուլուս-
ուս, հռամ գածաւրունց եցնուլու յլուց-
ի ու տանցատան հնդիւնց եցնուն,
յրոցնուլ սայուտնուս զալահից-
յուրուն ահուս Շըցաշնորհեցնուլու
պըրաւրաւրաս Ֆիւլաստան լա գածլու-
ստան. Յուլունցուտուս ծոյրույսածու-
լու Շըցաշնուր Յուլունցուտուս զա-
հեցի գածլունույրեցի կալութիւն-
լա յրունութիւնալ; Յուլունց-
քըմուրաւրաւրամ-յու Երևու շնչա
լուս ամ գածլույրեցնուլ յրուս
ազուս սոյլուցի սայմես. Յուլու-
սաթոցաւուցի լուցանց լուց
ունչիցի սոյլուց լուցանց լուց
ուցիցի սոյլուց լուցանց լուց

ნ ანვითარებს თემიდან, გვარი-
ტოშიდან; ესენი თახდათანი სა-
რებია, რომლითაც კაცობრიო-
აგვარეულო წყობილების წე-
დან თემის გზით" სახელმწიფო-
ვ ორგანიზაციამდე მიდის, სა-
წიფოებრივობამდე „პირველ-
ილ კომუნის" დროს და თემო-
, გვარ-ტოშიდან არსებობის
ს არ არსებობდა არც დაწერი-
ახონი, რომელიც ხელოდ სა-
წიფოს ნაყოფია, როგორც ამ-
ომრეკობაზე აშენებულ ინსტი-
ის დამცველი ნორმები. არჩილი
მეორისაგან განსაზღვრავს სა-
დონებრივს და პოლიტიკურს
ცრებას. „ადათი საზოგადოება" იყ
ვრების შედეგია, კანონი პოლი-
ტიკა": იმის საკუთრივა აქმა-
რიგად, მო-
თეორიის
დეგ სქემა
გვარი, შე
ან თემი),
ტოში და
დერაციით
ბაც. 8.
29 ასეთი ს
ვიდა არჩი-
სახიფათო
რველი შე
ხელმწიფო
იგი ამ თ
უნდა უარ
თვით სიხე
გამოიყვან
ნაღმდევებ
რომორუა

სასაო”; იგი საუკუნეთა განვითარების ამ თრი ფორმის ბრძოლის ავტორი; მისთვის ესენი ერთი მეორე მოწინააღმდეგე ცნებაა. დაითხნა თუ არა ერთი ტიპი საზოგადოებრივ ცხოვრებისა, სახელდობრ, ისა (პირვანდელი) კომუნიზმის ტკაციული მისი მეტოქე, ანალმდეგე ტიპი, სახელმწიფო, საკუთრებაზე აშენებული ტრიკური თრგანიზაცია. ამას-ვე კინონმა გამოსცვალა აღა-არჩილი ამ ნიადაგზე არ მხებდა ბ. ნ ჯავახიშვილს, რომელ თანახმად იელინეკის სახელმწიფოებრივი თეორიისა, რომლის დვით შსახელმწიფო იგრივე საგვალო წყობილებაა, სხვანაირს ნიადაგ სდგას. საგვარეულო წყობიაში უკვე არსებობს სახელმწიფო. აქ ურთმანეთს ედავება ორი ლმნედველობა, სახელმწიფოებრივი უკიული და ანტისახელმწიფო იყო, ანარქიული. თოვნებაც, ჯორჯაძის შეხედული, მხოლოდ და მხოლოდ სამწიფოს საშოში ჩნდება და ამ

დასაწყისი, საღამოს
ლეთების დაკვეთა
ვითვე თეატრის
11—3 ს.; საღამოს

→ ს. დ აშენდეს
მი? ამ საკითხის გა
შინ, ნაშეადლევის
მოადგილის თანაშე
ა. ვატაცის თავმჯდ
ვარ ს პოლ. ტეხნი
კრება დაიწყო. კრ
ობის მისაღებად ბა
ნენ ნავთის მრეწვე
მომაცევენელნი ინ
კი და გაჯიფვი. ბა
კოს წარმომადგენ
სოვი და ასადულ
ლან.

→ ხმოსანმა ი.
ახლა დაანგება თავი
მწერობაზე გამარტი
თავის მისაღებად ბა
ნენ ნავთის მრეწვე
მომაცევენელნი ინ
კი და გაჯიფვი. ბა
კოს წარმომადგენ
სოვი და ასადულ
ლან.

→ ი. ხაბა
ხმოსნის ადგილს
სააჩჩენო უბნის მ
3. ს. ვასილიევი, რ
კანდიდატი ა. მ. მა
ლისში არა ს ცხრევ
→ მტკვარმა ამ
ნევად მოიმატა. ბე
ლითად რიყეზე, წ
ტან გადმოვიდა და
თავი არა მარტი

ლები ერთიანად ც
◆ ექსკურსია.
სოველობის მოსა
ნომით საზოგადო
ქალაქის სასალახო
დათვალიერებენ.
საათზე ექსკურსი
შეიკრიბებიან სასა
ნობასთან, სადაც
და იქიდან ახალ შ
ლიერებლად ფეხი
დღეს ული ამინდ
შინ, ექსკურსია 5 მ
დება.
◆ ქალაქის საბ
ლოს 24 პრილი
აქვს კრებები. საკე
შელს ჯარში გასაუ
თა შელავათს ოჯა
ბის მიხედვით.
◆ ტრამვას გა
ზე შეხტომა-გადმო
ბოლო ხანს, ბევრ
ხვევა მოხდა. ამიტ
ვას დირექტორმა
რ გულება გასცა,
დუქტორებს ავალ
დგინონ ამ წესის
◆ სახელოს უნ
გეობის თაოსნობი
11 საათზე, სახალხ
ტყემალაძე წაიკ
შემდეგს თემაზე:
◆ ტფ. საბირე
ადგინა, მონაწილე
ლიორაციი კრე
შელს ტფილისში
◆ რუსთა გად

ვანის სოციოლოგიური დედებით, გვიჩვენებს შემპირველი ერთეული — ეგ „ფრატრია“ (ძმობა სამეცნიერო კრებული — სასრულ, ტომების ფეგანსახიერდა ეროვნებული ტაოთო თეორიით გამო. ჯორჯაძე ასპარეზზე. ვამბობთ, რადგანაც, პი-დვით, თუ ეროვნება საორგანიზაციის ნაყოფია, არის მიხედვით ისევე აფილი იქნას, როგორც მწიფო. ასეთი დასკვნა მისმა იდეიურმა მოწინა. ერთდნიამ. მაგრამ, იორნი ამორადი საკრებულოს, ლიპკენ სიტყვების მიხედვა აღიარებენ ეროვნული საკითხს, რომ პრაგრებით ამ საკითხს ხვევთ. „პრინციპია უარსაყოფია“ — ა, ა გრამ, რეალური აუ ძიულებს იგი დაეც სოც.-დემოკრატებ პრინციპიალურად ლემის საწინააღმდეგო მაგრამ „პრაგტიციულ მოსაზრებით“ მას აყენებენ. ჩევენში რეშე პლიტიკურ მაც შეემნა განსაკუთრებულ ბები... ჩევენში სიტინცია ივარის

ოთოს ჯორჯაა ძე სუერს,
ჩუოფიდან ჯერ კიდევ
არეობს შედეგის უარ-
მეორე შხრით, რადგანაც
უმაღლესი მოძღვრებაა,
რეცვებით რომა ვსთქვათ,
უარყოფს უოველგვარ
რომელიც მოძღვრებაა
თავისი უფლებისა და თა-
ა, უნდა იცავდეს ერის
ერიც მისთვის ისეთვე
ხელ-შეკრებელი უნდა
არც ინდივიდი, მით უმე-
როვნული მოძრაობა სა-
ა წინააღმდეგია, რო-
ნტრალისტური მოძღვ-
aton ის ერი და კაცობ-
რშენით მიუხალოვდა
თავისი ერის არსებობის
და მის პრაქტიკულ სა-
მს პრაქტიკას და არსე-
ურთიერთობას უპირის-
ჯაა უკიდურეს ანარ-
ფ უანგ სოციალისტ ჰერ-
ნაციონალისტობას და ამ-
ორობის უკელა სოცია-
რიკითა მოქმედების და

ის და ბებელის,
რომელნიც
ას, ერთვნული
კული მოსაზ-
ერდს ვერ აუ-
ტრად ერთვნება
ას არჩილი, მა-
სლებლობა გვა-
ვათო. ჩვენებურ
კი, პარიქით,
ორვნების პრობ-
ო არა აქვთ-რა,
და ტაქტიკური
სამე აღილზე
მოქრილია გა-
ძალა, რომელ-
რებული პირო-
იალური ღიფე-
ობა ვარა მომარ-

ერა გადახლარ-
ა პოლიტიკური
მ ჰერცეგის თეო-
არა აქვს ნია-
ლისტურ პარ-
მით უმეტეს იგი
შაგრამ ჩვენი
ავიანთ ევროპი-
ნია აღდევს; სწო-
მხარს. „შესფ-
თ თაბაშის ნი-
უნდა იყოს!“ - ა.
ბს ჯორჯებე-
(კ) წლების მო-
ს ეროვნული
ეს ერის უფლე-
რ მოსსწრეს ქს
ლ ფარგლებში
გარევეული პო-
ამა შეექმნათ.
აშია, რომ პინ
თავის დროზე
უნდა გამოი-
რის მოლექტი-
ული მოვალეობის
და ეს მით უფრო
ძნელება, რომ მისი
საკამათო, საპოლემიკო
ხასიათისა
მაშასადამე, ძალა-უნგებურად, ჩვენ
დინჯ მესამე პირად ვერ დავრჩებით
ამ კამათის დროს, ჩვენც განვიცი-
ოთ ნერვიულ მდგომარეობას, რომელ
საკ თითონ პუბლიკისტი განიცი-
როდესაც ამ ათი-თუთხმეტი წლი-
წინად ახალი პოლიტიკური მიმარ-
თულება ჩაისახა ჩვენში, მას უკვ-
ლიერი ახალ-განდა ჯგუფი დახვდ-
რომელიც სრულიად მოწინააღმდევ
საფუძველზე იდგა, რომლის მსოფლ
მხედველობაც სრულიად არ ეგუ-
ბოდა ამ ახალისას და რომელსა-
ჩვენი ერის წარსული, აწყო დ
მომავალი სულ სხვა გვარიც ეჩვენე
ბოდა. მაშასადამე პირველ ნაბიჯი
დანცე ისინი ერთმანეთს შეეჯახნე
საკამათო იყო უმნიშვნელო საკით
ხიც კი. პოლიტიკური თავისუფლ

နောက်တွင် မြန်မာရှိသူများ အပေါ် မြန်မာရှိသူများ ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာရှိသူများ အပေါ် မြန်မာရှိသူများ ဖြစ်လေသည်။

ოწოდება არჩილ ჯორჯაძის სახსოვ
გარ კრებულის გამზ.

ରୀତିବାକୁ ପାଇଲୁଛି, କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ରିସାତଗୀରେ ଶାନ୍ତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉଥିଲା; କିମ୍ବା

303

ბი, გწარე, ნაღვლ
ოოფიბითი. აუთი

პ. 8. ვთხოვთ: „კოლხიდას“, „ზეგბული“ იყო ეროვნული თეატ-
რების“, „ლილას“, „ზაქავებულის“ და სხვათა გადაეცემოს ეს წე-
რიონ.

სასამართლო

25 զՅԱԼՈՒՄ ԾՅՈԼՈՍՑԻՆ ՏԵՏԵՐԴԱՐԴԱՐ

ԱՆԱՄՆԻ ԸՆԼՐԱՎԵՐԱ

29 ଏକିଲ୍ଲା, ପାରତୀଲ ଯେବୁରୁଷ,
ପାରତୀଲ ପ୍ରାଚୀଯାତୀଯ କୃତିଶ୍ଵରି,
ବ୍ୟାଜିଲ୍ଲାବଳୀର ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସର୍ଗିଲାମ୍ବନୀ
କ୍ରମିତାମ୍ବନୀ ଅଭିଭାବିତାମ୍ବନୀ ।

ობას უშევს მსხვილს, რადგანაც
წორედ სოფლის ხასიათი თავისე-
ურ ელფერს აძლევს შეუზრისობას.
ეძმული ის აზრი, რომ სოფლად
კაპიტალის კონცენტრაცია კი არა
დება, როგორც სოც.-დემოკრატია
ქადაგებს, არამედ პირიქით ლატი-
ცუნდიები, მსხვილი ქანება, ნაშილ-
ება, ხდება პარცელიაცია; რომ
ორფლის ერთიანად გაქალაქება არ
იმდება, რომ გლები ერთობ ძაგრა-
ებლაუქება თავის ნაკერ მიწას და სხ.
ასასადამე არსებობს და თან და თან
კითარდება სოფლად წვრილი საკუ-
რაოება, არსებობს გლეხი, მაშასადამე
ხას აქვს, როგორც ასეთს თავისი
ინტერესები და მას ინგარიში უნდა
ვაწიოს დღესვე, როდესაც იგი
კუთანს უდგას და არა იმ დროს
ველოდოთ, როდესაც იგი ფაპრიკის
კარებს დაკაკუნებს. აქაც, პარტიის
აღმოცენების პირველ ხანებში, რო-
დესაც თვით ხალხი მოქმედებდა და
შემოქმედების ენერგია დუღდა სოც.-
ფედერალისტთა პარტია ხალხს სა-
ურველ-უმაღლეს შესაძლებლობაზე
მიუთითებდა და მათ დროშაზე
მთელი სიმდიდრის სოციალიზაცია
ეწერა, რომელიც უახლობელები
საფეხურია სოციალიზმის სამეფოს-
თა. ამ უამად კი, ისევ და ისევ ცხოვ-
რების განვითარების მიხედვით, ცხო-
ვრების ფურცლების ამოკითხვით და
არა ზეპირ-გამოანგარიშებით, არა
რომელიმე წინად აღებულ აზრის
და თეორიის მიხედვით, ამჩილ ჯორ-
ჯაძე და თვით სოც.-ფედერალისტთა
პარტია ჰქადაგებს კოოპერაციის
იდეას, როგორც თვით ცხოვრები-
საგან წამოუნენებულ ორგანიზაციას, ან რაში არის ძირითადი განსხვავება
სოც.-ფედერალისტთა და სოც.-დემო-
კრატთა მორის, და იმ განსხვავებათა
ნათლიად გამოხატვაში და წინააღმ-
დეგობათა გამოს შკარავებაში მოუ-
ლვის დაუფასებელი დაწესელი განსხვა-
ნებულ ამჩილ ჯორჯაძეს.

